

geschiedenis en staatsinrichting CSE BB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examiner. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examiner past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examiner ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;

- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB2 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.
Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.
Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:
- NB
- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
  - b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt. In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 46 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.
- Indien in een antwoord 'voorbeeld van een juist antwoord' staat, bevat het antwoord **voorbeelden** van juiste antwoorden. Het is **geen** opsomming van alle denkbare juiste antwoorden.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

---

1 maximumscore 2

Uitspraak 1 is onjuist.

Uitspraak 2 is juist.

Uitspraak 3 is juist.

Uitspraak 4 is onjuist.

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

2 C

3 C

4 C

5 D

6 C

7 maximumscore 2

Bij uitspraak 1 hoort groep b (= liberalen).

Bij uitspraak 2 hoort groep d (= socialisten).

Bij uitspraak 3 hoort groep a (= confessionelen).

Bij uitspraak 4 hoort groep c (= feministen).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

8 B

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 2 Uitspraak 1 is onjuist. Uitspraak 2 is onjuist. Uitspraak 3 is juist. Uitspraak 4 is juist.	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
10	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat in een Nederlands wetboek wordt uitgegaan van het recht van gelijke behandeling.	
11	maximumscore 2 Bij persoon a hoort uitspraak 3 (= "Ik ontsla ministers."). Bij persoon b hoort uitspraak 4 (= "Ik maak veel wetsvoorstellen."). Bij persoon c hoort uitspraak 2 (= "Ik controleer de minister."). Bij persoon d hoort uitspraak 1 (= "Ik bepaal of iemand schuldig is.").	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0

Historisch overzicht vanaf 1900

---

12 B

13 A

14 C

15 **maximumscore 2**

Uitspraak 1 is onjuist.

Uitspraak 2 is onjuist.

Uitspraak 3 is juist.

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

16 B

17 B

Vraag	Antwoord	Scores
18	maximumscore 2 1, 3 en 4	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
19	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):	
	– In Nederland zou Wilhelmina (als staatshoofd) het gevaar lopen gevangen te worden genomen (en gebruikt voor propaganda-doeleinden van de nazi's).	
	– Vanuit Groot-Brittannië kon Wilhelmina leiding geven aan het verzet / het verzet aansturen.	
	– Vanuit Groot-Brittannië kon Wilhelmina mensen hoop bieden (onder andere via Radio Oranje).	
	– Wilhelmina redde op deze wijze het koningshuis.	
	– Wilhelmina kon functionerend staatshoofd van de overzeese gebieden blijven.	
20	A	
21	D	
22	maximumscore 3 Bij a hoort 5 (= Polen). Bij b hoort 1 (= België). Bij c hoort 4 (= Groot-Brittannië). Bij d hoort 2 (= Sovjetunie).	
	indien vier antwoorden juist	3
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
23	C	
24	E	
25	D	
26	B	
27	B	
28	C	

Vraag	Antwoord	Scores
29	<p>maximumscore 1</p> <p>Het gaat over de Verenigde Staten en over de Sovjetunie.</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
30	<p>maximumscore 2</p> <p>Uitspraak 1 is onjuist. Uitspraak 2 is onjuist. Uitspraak 3 is juist.</p> <p>indien drie antwoorden juist 2 indien twee antwoorden juist 1 indien minder dan twee antwoorden juist 0</p>	
31	<p>maximumscore 2</p> <p>Bij afbeelding 1 hoort begrip c (= Marshallplan). Bij afbeelding 2 hoort begrip d (= val Berlijnse Muur). Bij afbeelding 3 hoort begrip b (= Cubacrisis). Bij afbeelding 4 hoort begrip a (= bouw Berlijnse Muur).</p> <p>indien vier antwoorden juist 2 indien drie of twee antwoorden juist 1 indien minder dan twee antwoorden juist 0</p>	
32	<p>maximumscore 1</p> <p>Eerst komt Stalin, dan Chroestsjov en ten slotte Gorbatsjov.</p> <p><i>Opmerking</i> Er is maar één juiste tijdvolgorde.</p>	
33	<p>B</p>	
34	<p>maximumscore 1</p> <p>Uitspraak 1 is juist. Uitspraak 2 is onjuist.</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	
35	<p>maximumscore 1</p> <p>gebeurtenis 1 en 2</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 maximumscore 1

Als eerste vond plaats gebeurtenis 3 (= de NAVO wordt opgericht).
 Als laatste vond plaats gebeurtenis 1 (= aanslag op de Twin Towers in New York).

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
 Zend de gegevens uiterlijk op 3 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

vraag 2	eigen beheer Cito / CvE
vraag 3	naar: D. Bos, De Vrijmaking van het onderwijs, z.p. 1905, pag. 15.
vraag 4	J. de Bruin, Abraham Kuyper. Een beeldbiografie, Amsterdam 2008, pag. 118.
vraag 5	http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bc/20060703_Schaepman_beeld_Tubbergen.jpg
vraag 6	naar: H. Mol, Memoires van een arbeider, Nijmegen 1980, pag. 25.
vraag 7	M. Bosch, Een onwrikbaar geloof in rechtvaardigheid. Aletta Jacobs (1854-1929), Amsterdam 2005, pag. 390-391.
vraag 12	R. Holmes, The First World war in photographs, London 2001, pag. 31.
vraag 13	I. Tames, Oorlog voor onze gedachten. Oorlog, neutraliteit en identiteit in het Nederlandse publieke debat (1914-1918), Hilversum 2006, pag. 71.
vraag 14	naar: P. Moeyes, Buiten schot. Nederland tijdens de Eerste Wereldoorlog, Amsterdam 2005, pag. 156.
vraag 19	Documentaire Nederland en de Tweede Wereldoorlog, Deel 3: Nederland capituleert, Waanders Uitgevers, Zwolle 1989, pag. 57
vraag 20	Bericht van de Tweede Wereldoorlog, deel 28, Amsterdam 1971, pag. 777.
vraag 21	B.A. Sijes, De Februaristaking, 25-26 februari 1941, pag. 103.
vraag 23	http://www.downtownmovienight.com/pearl_harbor_2001_poster.jpg
vraag 24	naar: Bosatlas van de wereldgeschiedenis Wolters-Noordhoff, Groningen 2e editie 1997, pag. 30.
vraag 25	naar: DVD World war II Colour of war, deel 3: Hoop en Wanhoop, afl. 3.
vraag 27	naar: Geïllustreerde geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, C. Sulzberger, Utrecht 1980, pag. 584.
vraag 28	eigen beheer Cito/CvE
vraag 29	B. van Eenennaam en J. Hoekzema, Over veiligheid en vrede, 's-Gravenhage 1984, pag. 15.

- vraag 31   afbeelding 1: <http://www.life.com/image/50519421>
afbeelding 2: <http://www.rnw.nl/data/files/images/lead/091109%20muur%20berlijn%20ANP-2368280.jpg>
afbeelding 3: http://www.cas.sc.edu/hist/OvalOfficeTapes/Images/cuba/cmc_u2_photo_14oct62.jpg
afbeelding 4 <http://cms.tm.tue.nl/tie/files/VE/BERLIJN.png>
- vraag 32   afbeelding 1: <http://media.photobucket.com/image/STALIN/pedders89/Stalin.png>
afbeelding 2: http://www.russianarts.org/rno/img/b_fotos/gorb.jpg
afbeelding 3: M. Beschloss, De koudste jaren: de wereld op de rand van de afgrond, Utrecht 1991, pag. 256-257.